

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 147/2022 cu privire la aprobarea Programului național de facilitare a transporturilor aeriene

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 147/2022 cu privire la aprobarea Programului național de facilitare a transporturilor aeriene a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în colaborare cu Autoritatea Aeronautică Civilă (în continuare - AAC).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Temei legal al proiectului constituie mai multe prevederi din Codul aerian al Republicii Moldova 301/2017, și anume:

- art. 6 alin. (3) lit. c) stabilește că organul central de specialitate în domeniul aviației civile elaborează și prezintă Guvernului pentru aprobare proiecte de acte normative privind facilitarea transporturilor aeriene;
- art. 44 alin. (1) prevede faptul că facilitățile aeronautice se realizează în conformitate cu procedurile, standardele și practicile recomandate, emise de organizațiile internaționale de aviație civilă la care Republica Moldova este parte.
- art. 44 alin. (4) stipulează că în scopul înlesnirii și accelerării transporturilor aeriene și al evitării întârzierilor nejustificate ale aeronavelor, ale echipajelor, ale pasagerilor și ale mărfurilor, autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile prezintă organului central de specialitate în domeniul aviației civile, pentru aprobare de către Guvern, Programul național de facilitare a transporturilor aeriene, care va conține prevederi speciale de simplificare a formalităților legate de controlul la frontieră, controlul vamal, sanitar și a altor formalități.

Transporturile aeriene internaționale de pasageri, bagaje, mărfuri și poștă și regulile de facilitare sunt supuse acordurilor și convențiilor internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte, de exemplu:

- Anexa 9 a Convenției privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 decembrie 1944, ratificată prin [Hotărârea Parlamentului nr.97/1994](#);
- Anexa 3 a Acordului privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre, ratificat prin [Legea nr. 292 din 21.12.2012](#).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Hotărârea Guvernului nr. 147/2022 cu privire la aprobarea Programului național de facilitare a transporturilor aeriene a fost aprobată la data de 09.03.2022, în vigoare din data de 06.05.2022 și a înlocuit Hotărârea Guvernului nr. 1034/2000 privind aprobarea Programului național de facilitare a transporturilor aeriene (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.133-136, art.1142).

Proiectul în cauză este elaborat, în primul rând, în scopul transpunerii prevederilor Amendamentului 29 la Anexa 9 a Convenției privind aviația civilă internațională. Republica Moldova, în calitate de stat-membru al Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI), și-a asumat angajamentul conformării la standardele și practicile recomandate (SARPs) cuprinse în cele 19 anexe la Convenția privind aviația civilă internațională (Convenția de la Chicago, 1944). Astfel, prin proiectul respectiv, se propune și conformarea cadrului normativ național în domeniul aviației civile la SARPs cuprinse în Anexa 9 OACI – Facilități.

În conformitate cu art. 90 din Convenția de la Chicago, fiecare astfel de anexă sau orice amendament la o anexă produce efecte în termen de trei luni de la comunicarea sa către statele contractante ale OACI sau după expirarea unei perioade mai lungi fixate de Consiliul OACI, cu excepția cazului în care, între timp, majoritatea statelor contractante ale OACI își notifică dezaprobarea. În urma adoptării unor astfel de măsuri, statele membre ale OACI sunt obligate să își notifice dezaprobarea, orice diferențe sau conformarea cu măsurile în cauză, înainte ca acestea să intre în vigoare și să devină obligatorii din punct de vedere juridic.

În conformitate cu art. 38 din Convenția de la Chicago, orice stat care consideră că este imposibil să respecte din toate punctele de vedere orice astfel de standarde sau proceduri internaționale ori să își alinieze în totalitate propriile reglementări sau practici la orice standarde sau proceduri internaționale sau care consideră necesar să adopte reglementări sau practici care diferă dintr-un anumit punct de vedere față de cele stabilite de un standard internațional trebuie să transmită imediat o notificare către OACI cu privire la diferențele dintre practicile sale și cele stabilite de standardul internațional.

Suplimentar, proiectul de Hotărâre este elaborat în scopul alinierii prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 147/2022 cu privire la aprobarea Programului național de facilitare a transporturilor aeriene cu prevederile Legii nr. 379/2023 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor, precum și pentru a aduce mai multă claritate în divizarea responsabilităților dintre autoritățile competente și operatorii aerieni în procesul transferului unei persoane inadmisibile cu respectarea condițiilor de securitate și siguranță publică.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Amendamentul 29 la anexa 9 include, *inter alia*, dispoziții noi și/sau revizuite privind urgențele în domeniul sănătății publice, securitatea documentelor de călătorie și documentația medicală, zborurile umanitare și de repatriere, facilitarea transportului aerian al persoanelor cu handicap, asistența acordată victimelor accidentelor aviatice și familiilor acestora, traficul de persoane și o modificare minoră a unei note privind datele din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru a specifica termenul „push”.

În special în ceea ce privește sănătatea, la 15 aprilie 2020, Comitetul pentru transport aerian (ATC) (C-DEC 219/3) a aprobat mandatul unui grup operativ privind revizuirea tuturor standardelor și practicilor recomandate din anexa 9 referitoare la sănătate și a materialelor de orientare corespunzătoare, elaborarea de propuneri pentru dispoziții noi sau revizuite din anexa 9 și redactarea de materiale de orientare relevante. Acestea sunt menite să asigure măsuri eficiente ale OACI pentru ca statele să pună în aplicare, prin intermediul autorităților aeronautice, cerințe pentru operatorii de aeronave și de aeroporturi, precum și pentru alte părți interesate.

Luând în considerare includerea unor standarde și practici recomandate noi și revizuite legate de sănătate, grupul orientativ a propus noi definiții și modificări pentru capitolul 1 (dezinfecția și dezinsecția aeronavelor), capitolul 6 (privind planul de urgență al aerodromului pentru a include epidemiile), capitolul 8 (privind colectarea documentației medicale, promovarea soluțiilor digitale atunci când este posibil) și a convenit asupra instituirii unui nou capitol (capitolul 10) în anexa 9 – Facilitare. Noul capitol 10 își propune să grupeze standardele și practicile recomandate, atât noi cât și revizuite, legate de sănătate, inclusiv mutarea unora dintre cele existente legate de sănătate de la alte capitole din anexa 9 la noul capitol 10 propus. Acest capitol va cuprinde 3 secțiuni: - A. Reglementări sanitare internaționale și măsuri conexe, B. Inspecția documentației medicale și C. Prevenirea și atenuarea bolilor transmisibile. Unele standarde și practici recomandate au fost modificate în timpul reuniunii Comitetului (ATC) (C-DEC 219/3), ajungându-se, la final, la un consens în rândul participanților.

Suplimentar, menționăm că, strategia cuprinzătoare a fost elaborată de grupul de lucru privind traficul de persoane al Grupului privind facilitarea din cadrul OACI (WGHT) și a fost incorporată în Amendamentul 29. Aceasta include elaborarea de orientări și acordarea de asistență statelor membre pentru:

a) crearea și punerea în aplicare a unei strategii cuprinzătoare privind facilitarea pentru combaterea traficului de persoane în aviația civilă; și

b) stabilirea de politici și protocoale privind răspunsul la un incident (incidente) suspectat(e) de trafic de persoane, care să includă orientări clare de raportare către agențiile de aplicare a legii, care să răspundă cazurilor potențiale de trafic de persoane și să promoveze coordonarea între agențiile de stat, între state și cu părțile interesate (inclusiv aeroporturi și companii aeriene).

Această strategie cuprinzătoare completează politicile, orientările și alte resurse existente ale OACI în materie de combatere a traficului de persoane, care au fost dezvoltate pentru a ghida sectorul aviației în eforturile lor de combatere a traficului de persoane, inclusiv o rezoluție generală, două practici recomandate, orientări privind formarea, orientări privind raportarea, un program de formare și un sondaj în rândul statelor membre.

Amendamentul 29 la anexa 9 vizează îmbunătățirea gradului de pregătire pentru viitoarele pandemii, învățămintele desprinse în urma pandemiei de COVID-19 și stabilirea unui prim răspuns adecvat în materie de sănătate la orice pandemii viitoare, dar și combaterea în continuare a traficului de persoane prin elaborarea unei strategii extinse. În plus, acest amendament conține modificări minore, dar utile, privind zborurile de repatriere și transportul aerian al pasagerilor cu handicap, precum și o modificare a unei note din secțiunea privind PNR. Prin urmare, acest amendament ar trebui incorporat în legislația națională a Republicii Moldova. De asemenea, având în vedere că aceste modificări la nivel internațional au fost deja aprobate, astfel pentru a evita confuzia/incertitudinea și pentru a menține eficiența și eficacitatea procesului, se propune data intrării în vigoare a prezentului proiect din data publicării acestuia în Monitorul Oficial.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare Reieșind din obiectivele/scopul proiectului opțiuni alternative nu au fost identificate.
4. Analiza impactului de reglementare Obiectul de reglementare a proiectului este modificarea Hotărârii Guvernului nr. 147/2022 cu privire la aprobarea Programului național de facilitare a transporturilor aeriene și nu conține reglementări esențiale direcționate agenților economici sau un impact asupra activității de întreprinzător.
4.1. Impactul asupra sectorului public La acest capitol specificăm că impacturile structurale și instituționale asupra sistemului administrației publice rămân neschimbate, acțiuni de reformă structurală sau instituțională nu sunt preconizate, iar încadrarea în sistemul instituțional existent din punct de vedere al funcțiilor și competențelor atribuite rămân aceleași.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Impact financiar suplimentar asupra bugetului public național și alte bugete nu este identificat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Nu a fost identificat un impact asupra sectorului privat.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Fără impact social, impact asupra datelor cu caracter personal și impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului Nu are impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE Nu este aplicabil. Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională -
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul nu are ca scop direct armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totodată, amendamentul 29 la anexa 9 OACI nu este incorporat în acquis-ul UE, întrucât dreptul Uniunii conține deja aceste standarde. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022D0322 Totodată, adoptarea amendamentului 29 la anexa 9 la Convenția privind aviația civilă internațională a fost anterior avizată pozitiv de către Consiliul UE https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/1c009a99-f172-11ec-a534-01aa75ed71a1/language-ro.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (compartimentul „Transparență”, directoriul „Transparență decizională/Anunțuri

de inițiere a politicilor”), pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la data de 14.01.2025, link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13782 . Proiectul va fi consultat și avizat cu părțile interesate și implicate în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 privind actele normative.

7. Concluziile expertizelor

a) Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului anticorupție.

b) Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Informația privind rezultatele expertizei juridice va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării Raportului de expertiză juridică.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect este un proiect de modificare a Hotărârii Guvernului nr.147/2022 cu privire la aprobarea Programului național de facilitare a transporturilor aeriene.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

La moment nu sunt identificate măsuri suplimentare.

Secretar general

Angela ȚURCANU